

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Augstskolu likumā

Izdarīt Augstskolu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 1.nr.; 1997, 3.nr.; 2001, 1.nr.; 2003, 12.nr.; 2004, 13.nr.; 2006, 8.nr.; 2007, 6., 11.nr.; 2008, 15.nr.; 2009, 2., 14.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194.nr.; 2010, 38., 206.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus "likums "Par zinātnisko darbību"" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "Zinātniskās darbības likums" (attiecīgā locījumā).

2. 1.pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ punktu šādā redakcijā:

"1¹) **akreditēta studiju programma** - studiju programma, kura atbilst konkrētam likumā noteiktā kārtībā akreditētam augstskolas vai koledžas studiju virzienam. Akreditētas studiju programmas akreditācijas termiņš nepārsniedz termiņu, uz kādu akreditēts atbilstošais studiju virziens augstskolā vai koledžā;"

aizstāt 2.punktā vārdus "studiju virzienā" ar vārdiem "studiju novirzienā";

izslēgt 8.punktā vārdus un skaitli "kurā līdz 50 procentiem stundu paredzēts kontaktstundām";

papildināt pantu ar 11.¹ punktu šādā redakcijā:

"11¹) **studiju kurss** - noteiktā līmenī un apjomā organizēts studiju programmai atbilstošu zināšanu, prasmju un kompetences sistēmas izklāsts, kam ir definēti studiju rezultāti, par kuru sasniegšanu tiek piešķirti kredītpunkti;"

papildināt pantu ar 13., 14., 15. un 16.punktu šādā redakcijā:

"13) **studiju modulis** - studiju programmas sastāvdaļa, ko izveido, apvienojot studiju kursus vai to daļas, kuriem ir kopīgs mērķis un sasniedzami studiju rezultāti;

14) **studiju posms** - jebkura studiju programmas sastāvdaļa, kas ir novērtēta un dokumentēta un ietver zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, bet nav pilna studiju programma;

15) **studiju rezultāti** - studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa noslēgumā iegūstamais zināšanu, prasmju un kompetences kopums;

16) **studiju virziena akreditācija** - pārbaude nolūkā noteikt augstskolas vai koledžas resursu kvalitāti un spēju atbilstoši normatīvo aktu prasībām īstenot noteiktam studiju virzienam atbilstošu studiju programmu. Augstskolas vai koledžas studiju virziena akreditācija dod tiesības augstskolai vai koledžai izsniegt valsts atzītu augstākās izglītības diplomu par attiecīgajam studiju virzienam atbilstošas studiju programmas

sekmīgu apguvi."

3. 3.pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu "divdesmit" ar vārdu "četrdesmit";

aizstāt pirmās daļas trešajā teikumā vārdu "trīsdesmit" ar vārdu "piecdesmit";

papildināt pirmo daļu pēc vārda "drošība" ar vārdu "jūrniecība";

aizstāt trešās daļas 2.punktā vārdu "pusei" ar skaitli un vārdu "65 procentiem";

papildināt sesto daļu pēc vārdiem "Latvijas izglītības klasifikāciju" ar vārdiem "kurā ietver arī Latvijas Republikā iegūto grādu un profesionālo kvalifikāciju salīdzinājumu ar Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūru un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstus katra līmeņa studiju programmu beidzējiem";

papildināt pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

"(7) Augstskolā vismaz pieci procenti, rēķinot no akadēmiskā personāla skaita, ir ārvalstu viesprofesori, asociētie viesprofesori, viesdocenti un vieslektori, kas iepriekšējo piecu gadu laikā bija nodarbināti akadēmiskā amatā kādā no akreditētām Eiropas Savienības valstu, izņemot Latviju, augstskolām."

4. Papildināt 5.pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

"(2¹) Augstskolas īsteno savas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kuru ietvaros:

1) iedibina politiku un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai;

2) izstrādā mehānismus savu studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei;

3) izveido un publisko tādus studējošo sekmju vērtēšanas kritērijus, nosacījumus un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu;

4) izveido iekšējo kārtību un mehānismus akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai;

5) nodrošina, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem."

5. Izslēgt 7.¹ pantu.

6. 8.panta sestajā daļā:

aizstāt 1.punktā skaitli "15" ar skaitli "30" un vārdu "divas" - ar vārdu "piecas";

aizstāt 4.punktā skaitli un vārdu "250 000 latu" ar skaitli un vārdu "500 000 latu";

aizstāt 5.punktā skaitli un vārdu "750 000 latu" ar skaitli un vārdu "2 000 000 latu".

7. Aizstāt 8.² panta pirmās daļas 8.punktā vārdus "īstenoto studiju programmu akreditāciju" ar vārdiem "akreditētajiem studiju virzieniem un tiem atbilstošajām studiju programmām".

8. Izslēgt 10.¹ panta trešās daļas otro un trešo teikumu.

9. 12.pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Augstskolas galvenās lēmējinstītūcijas ir satversmes sapulce, senāts, rektors un akadēmiskā šķīrējtiesa.";

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

"(4) Valsts dibinātas augstskolas kā atvasinātas publiskas personas orgāni ir satversmes sapulce, senāts, rektors un akadēmiskā šķīrējtiesa.

(5) Augstskolas koleģiālās instītūcijas ir senāts, fakultātes dome, augstskolas zinātniskā instītūta zinātniskā padome vai instītūta dome, kā arī katedras un nodaļas sapulce."

10. Izteikt 13.panta pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Satversmes sapulci ievēlē, aizklāti balsojot, no:

1) akadēmiskā personāla;

2) studējošajiem;

3) vispārējā augstskolas personāla."

11. 14.panta pirmajā daļā:

izteikt 5.punktu šādā redakcijā:

"5) ievēlē akadēmisko šķīrējtiesu;"

izslēgt 6.punktā vārdus "revīzijas komisijas".

12. Izslēgt 15.panta ceturto daļu.

13. 17.¹ pantā:

papildināt 4.punktu pēc vārda "veicina" ar vārdiem "un atbild par";

izteikt 5.punktu kā 5. un 6.punktu šādā redakcijā:

"5) atbild par augstskolas stratēģijas īstenošanu un sagatavo augstskolas budžetu;

6) veic citus normatīvajos aktos un augstskolas satversmē noteiktos rektora pienākumus."

14. Izteikt 18.pantu šādā redakcijā:

"18.pants. Augstskolas revīzija

(1) Revīzijas veikšanai zvērinātam revidentam ir tiesības iepazīties ar visiem augstskolas dokumentiem, kas attiecas uz finansiālo un saimniecisko darbību, kā arī pieprasīt un saņemt informāciju no tās amatpersonām.

(2) Augstskola ir tiesīga veidot revīzijas komisiju, kura darbojas augstskolas satversmē noteiktajā kārtībā."

15. 19.pantā:

papildināt pirmo daļu ar 3.punktu šādā redakcijā:

"3) šajā likumā noteiktajos gadījumos - iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus augstskolas satversmē paredzētus uzdevumus.";

izslēgt otrajā daļā vārdus "kurus apstiprina senāts".

16. 26.pantā:

izslēgt pirmās daļas 3.punktā vārdus "pilnā laika" un aizstāt vārdu "arī" ar vārdiem "to skaitā";

aizstāt trešajā daļā vārdus "iekšējās kārtības noteikumu" ar vārdiem "iekšējo normatīvo aktu".

17. Papildināt 33.panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

"Profesoru padomes pieņemto lēmumu personas, kuras nav augstskolas personāla sastāvā, var apstrīdēt šā likuma 10.panta piektajā daļā, bet augstskolas personāls - šā likuma 26.panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā."

18. Izteikt 38.pantu šādā redakcijā:

"38.pants. Vadošie pētnieki un pētnieki

(1) Vadošos pētniekus un pētniekus var ievēlēt amatā fakultātes dome vai zinātniskā institūta padome, bet, ja fakultātes vai zinātniskais institūts augstskolā nav izveidoti, -

augstskolas senāts Zinātniskās darbības likuma 26.pantā noteiktajā kārtībā, ciktāl tā nav pretrunā ar šajā pantā noteikto.

(2) Vadošos viespētniekus un viespētniekus var pieņemt darbā bez ievēlēšanas. Šajā gadījumā darba līgums noslēdzams uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus."

19. 40.pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus "viesprofesoru, viesdocentu vai vieslektoru" ar vārdiem "viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru vai viesasistentu";

aizstāt otrajā daļā vārdus "Viesprofesoriem, viesdocentiem un vieslektoriem" ar vārdiem "Viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem" un vārdus "profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem un lektoriem" - ar vārdiem "profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem, lektoriem un asistentiem".

20. Izteikt 45.pantu šādā redakcijā:

"45.pants. Tiesības studēt augstskolā un koledžā

(1) Tiesības studēt augstskolā vai koledžā ir katram Latvijas pilsonim un Latvijas nepilsonim, kā arī ārzemniekam. Lai studētu augstskolā vai koledžā, nepieciešama dokumentāri apliecināta un Latvijā atzīta studiju programmas prasībām atbilstoša iepriekšējā izglītība.

(2) Tiesības studēt augstskolā vai koledžā ir vienādas Latvijas pilsonim, Latvijas nepilsonim, Eiropas Savienības pilsonim, Eiropas Ekonomikas zonas pilsonim vai Šveices Konfederācijas pilsonim un Eiropas Kopienas pastāvīgajam iedzīvotājam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja.

(3) To ārzemnieku tiesības studēt augstskolās un koledžās, uz kuriem neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi, regulē šā likuma 83.pants."

21. Izslēgt 47.panta otrās daļas otro teikumu.

22. 49.panta otrajā daļā:

izslēgt otro teikumu;

papildināt daļu ar teikumu šādā redakcijā:

"Lēmumu par personas izslēgšanu no studējošo saraksta var apstrīdēt šā likuma 26.panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā."

23. Papildināt 52.panta otrās daļas 4.punktu pēc vārda "stimulēšanai" ar vārdiem "kā arī personāla darba samaksai".

24. 55.pantā:

papildināt pirmo daļu ar 1.¹ punktu šādā redakcijā:

"1¹) nosaka, kuram studiju virzienam attiecīgā studiju programma atbilst;"

izteikt pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

"2) atbilstoši izglītības pakāpei un veidam nosaka:

a) konkrētās studiju programmas īstenošanas mērķi un studiju programmas noslēgumā plānotos studiju rezultātus, to skaitā paredzētos studiju kursus, studiju moduļus un tiem plānotos studiju rezultātus,

b) piedāvājamās izglītības saturu,

c) studiju programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas apjomus un kredītpunktu sadalījumu starp tām,

d) izglītības kritērijus studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtību;"

papildināt pirmās daļas 3.punktu ar teikumu šādā redakcijā:

"Doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē.";

papildināt pirmo daļu ar 8.punktu šādā redakcijā:

"8) ietver pamatojumu tam, ka studiju programma atbilst augstskolas vai koledžas attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem.";

izteikt ceturtais daļas otro teikumu šādā redakcijā:

"Pirms apstiprināšanas organizējama neatkarīga programmu ekspertīze, kurā ietver studiju programmas īstenošanas lietderības pamatojumu, norādot arī studiju programmas būtiskās atšķirības no līdzīgām tajā pašā augstskolā vai koledžā īstenotām tā paša līmeņa un tā paša studiju virziena studiju programmām.";

izslēgt sesto, 6.¹ un septīto daļu.

25. Papildināt likumu ar 55.¹ pantu šādā redakcijā:

"55.¹ pants. Kopīgā studiju programma

(1) Augstskola ir tiesīga kopā ar partnerinstitūciju, kas var būt cita akreditēta augstskola Latvijā vai attiecīgas valsts atzīta augstskola ārvalstī (turpmāk - partnerinstitūcija), izstrādāt studiju programmu un piedalīties tās īstenošanā (turpmāk - kopīgā studiju programma), noslēdzot par to attiecīgu rakstveida vienošanos.

(2) Kopīgā studiju programma atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) to veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas;
- 2) tās īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas īsteno katra vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas;
- 3) ir vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu; kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu;
- 4) augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu;
- 5) ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās;
- 6) ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā;
- 7) ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai;
- 8) ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs.

(3) Lai uzsāktu kopīgās studiju programmas īstenošanu, jāsaņem licence. Licences izsniegšanas noteikumus un kārtību nosaka Ministru kabinets. Kopīgajām studiju programmām, to saturam, īstenošanai un licencēšanai piemērojami tie paši nosacījumi, kas tiek piemēroti citām tāda paša līmeņa studiju programmām Latvijā, izņemot šā likuma 55.panta pirmās daļas 3.punkta un otrās daļas nosacījumus attiecībā uz akadēmisko personālu akadēmiskajās studiju programmās. Ja Latvijas augstskolas partnerinstitūcija ir ārvalsts augstskola, tad, iesniedzot Izglītības un zinātnes ministrijai iesniegumu par kopīgās studiju programmas licencēšanu, augstskola iesniegumam pievieno arī dokumentu, kas apliecina to, ka partnerinstitūcija ir atzīta attiecīgajā valstī. Licencēšanas ietvaros tiek vērtēta arī studiju programmas atbilstība šā panta otrās daļas nosacījumiem.

(4) Augstskolas īstenoto kopīgās studiju programmas daļu izvērtē novērtēšanas komisija atbilstoši augstskolas studiju virziena akreditācijas ietvaros šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja partnerinstitūcija ir ārvalsts augstskola, tās īstenotā kopīgās studiju programmas daļa atzīstama attiecīgajā ārvalstī noteiktajā kārtībā.

(5) Akreditējot augstskolā studiju virzienu, kuram atbilst kopīgā studiju programma, augstskola vienlaikus ar normatīvajos aktos noteiktajiem akreditācijai nepieciešamajiem dokumentiem iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijai arī

dokumentus, kas apliecina, ka partnerinstitūcijas īstenotā kopīgā studiju programma ir atzīta attiecīgajā ārvalstī noteiktajā kārtībā.

(6) Akreditējot studiju virzienu, kuram atbilst kopīgā studiju programma, Izglītības un zinātnes ministrija ir tiesīga sadarboties ar iesaistīto partnerinstitūciju valstu attiecīgajām izglītības kvalitātes nodrošināšanas institūcijām, pieprasīt informāciju par to, vai partnerinstitūciju īstenotās kopīgās studiju programmas vai to daļas attiecīgajā valstī ir atzītas un vai programmas saturs atbilst attiecīgās izglītības kvalifikācijas iegūšanai izvirzītajām prasībām.

(7) Kopīgās studiju programmas apguves rezultātā saskaņā ar šā panta pirmajā daļā minēto vienošanos augstskola ir tiesīga izsniegt:

1) augstskolas un tās partnerinstitūciju kopīgu diplomu par iegūto augstāko izglītību. Kopīga diploma par iegūto augstāko izglītību un tā pielikuma saturu un formu nosaka Ministru kabinets;

2) augstskolas diplomu par iegūto augstāko izglītību.

(8) Šajā pantā augstskolai noteiktās tiesības un pienākumi attiecas arī uz koledžu."

26. Papildināt likumu ar 55.² un 55.³ pantu šādā redakcijā:

"55.² pants. Studiju programmas licencēšana

(1) Ikvienas studiju programmas īstenošanai jāsaņem licence. Viena mēneša laikā pēc licences saņemšanas studiju programma ierakstāma izglītības programmu reģistrā. Gada laikā pēc studiju programmas licencēšanas augstskola vai koledža sāk īstenot attiecīgo studiju programmu.

(2) Ja studiju programma atbilst augstskolas vai koledžas studiju virzienam un citām normatīvo aktu prasībām, tiek pieņemts lēmums par tās licencēšanu un Izglītības un zinātnes ministrija izsniedz augstskolai vai koledžai izglītības un zinātnes ministra parakstītu licenci.

(3) Ja augstskola vai koledža iesniedz licencēšanai studiju programmu jaunā augstskolas vai koledžas studiju virzienā, Ministru kabinets pieņem lēmumu par jauna studiju virziena atvēršanu attiecīgajā augstskolā vai koledžā. Ministru kabinets izvērtē augstskolai vai koledžai pieejamos resursus un atbilstību valsts attīstības prioritātēm. Pēc minētā lēmuma pieņemšanas tiek lemts par attiecīgās studiju programmas licencēšanu.

(4) Lēmumu par atteikumu licencēt studiju programmu pieņem, ja:

1) iesniegtie dokumenti neatbilst normatīvo aktu prasībām;

2) akadēmiskā personāla kvalifikācija neatbilst studiju programmu īstenošanas nosacījumiem vai normatīvo aktu prasībām;

3) studiju, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā un materiāltehniskā bāze

neatbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem;

4) nav izstrādāts licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms;

5) sniegtas faktiskajiem apstākļiem neatbilstošas ziņas;

6) augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetentās iestādes konstatējušas normatīvo aktu pārkāpumus un tie šo iestāžu noteiktajā termiņā nav novērsti;

7) studiju programma neatbilst augstskolas vai koledžas studiju virzienam.

(5) Ja tiek pieņemts lēmums par atteikumu licencēt studiju programmu, augstskola vai koledža ir tiesīga iesniegt iesniegumu par attiecīgajam studiju virzienam atbilstošas studiju programmas licencēšanu ne agrāk kā pēc sešiem mēnešiem.

(6) Par licences anulēšanu studiju programmai lemj, ja:

1) sniegtas faktiskajiem apstākļiem neatbilstošas ziņas;

2) augstskola vai koledža gada laikā pēc licences saņemšanas nav sākusi īstenot licencēto studiju programmu;

3) augstskolas vai koledžas darbībā konstatēti ar licencēto studiju programmu saistīti normatīvo aktu pārkāpumi;

4) divu gadu laikā no studiju programmas īstenošanas uzsākšanas dienas nav uzsākta studiju programmai atbilstošā studiju virziena akreditācija atbilstoši šā likuma 55.³ panta prasībām;

5) augstskola vai koledža 30 darbdienu laikā nesniedz Izglītības un zinātnes ministrijai pēc tās pieprasījuma pilnīgu informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar studiju procesa nodrošināšanu, kā arī par augstskolas vai koledžas studiju, informatīvo bāzi (tai skaitā bibliotēku), institucionālo, materiāltehnisko vai finansiālo bāzi;

6) akadēmiskajam personālam nav atbilstošas kvalifikācijas vai augstskola vai koledža nenodrošina atbilstošu studiju, informatīvo bāzi (tai skaitā bibliotēku), materiāltehnisko vai finansiālo bāzi;

7) augstskolā vai koledžā pārtraukta studiju programmas īstenošana;

8) ir pieņemts lēmums par atteikumu akreditēt attiecīgo studiju virzienu augstskolā vai koledžā;

9) studiju virziena akreditācijas laikā konstatē augstskolas vai koledžas resursu un spēju neatbilstību normatīvo aktu prasībām.

(7) Studiju programmu licencēšanas kārtību, kritērijus, pēc kuriem licencēšanas procesā vērtē studiju programmas, kārtību, kādā izveidojama institūcija, kas pieņem lēmumu par studiju programmu licencēšanu, par atteikumu licencēt studiju

programmu vai par licences anulēšanu, šīs institūcijas tiesības un pienākumus, kā arī licences paraugu nosaka Ministru kabinets.

55.³ pants. Studiju virziena akreditācija

(1) Augstskolas vai koledžas studiju virziens akreditējams divu gadu laikā pēc tam, kad uzsākta pirmās šim studiju virzienam atbilstošas studiju programmas īstenošana.

(2) Lēmumu par studiju virziena akreditāciju pieņem sešu mēnešu laikā no dienas, kad saņemts augstskolas vai koledžas iesniegums par attiecīgā studiju virziena akreditāciju. Studiju virzienu attiecīgajā augstskolā vai koledžā akreditē uz sešiem gadiem.

(3) Ja studiju virziena akreditācijas procesā konstatēta augstskolas vai koledžas resursu un spēju neatbilstība normatīvo aktu prasībām, bet tā novēršama studiju virziena akreditācijas termiņa ietvaros, attiecīgais studiju virziens augstskolā vai koledžā tiek akreditēts uz diviem gadiem. Šajā periodā augstskolai vai koledžai jānovērš konstatētie trūkumi, kā arī jāsniedz ziņojums par minēto trūkumu novēršanu. Augstskolai vai koledžai var arī ierosināt slēgt atsevišķu šim studiju virzienam atbilstošu studiju programmu. Atsevišķai šim studiju virzienam atbilstošai attiecīgās augstskolas vai koledžas studiju programmai var anulēt licenci.

(4) Mēneša laikā pēc tam, kad studiju virziens ir akreditēts, izglītības programmu reģistrā izdarāma atzīme par attiecīgā studiju virziena akreditāciju attiecīgajā augstskolā vai koledžā, kā arī par šim studiju virzienam atbilstošajām akreditētajām augstskolas vai koledžas studiju programmām.

(5) Lēmumu par atteikumu akreditēt studiju virzienu augstskolā vai koledžā var pieņemt, ja:

- 1) novērtēšanas komisijas ekspertu motivēts kopējais ziņojums vai eksperta individuālais ziņojums (ja ekspertīzi veic viens eksperts) ir negatīvs;
  - 2) studiju virzienam atbilstošā augstskolas vai koledžas studiju programma vai studiju programmas neatbilst šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām;
  - 3) studiju, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), materiāltehniskā, finansiālā bāze un akadēmiskā personāla kvalifikācija neatbilst attiecīgajam studiju virzienam atbilstošas studiju programmas vai studiju programmu īstenošanas nosacījumiem;
  - 4) studiju programmas maģistra vai doktora grāda iegūšanai nav balstītas uz attiecīgās zinātņu nozares sasniegumiem un atziņām;
  - 5) augstskola vai koledža nav novērsusi studiju virziena iepriekšējās akreditācijas laikā konstatētos trūkumus atbilstoši šā panta trešās daļas prasībām.
- (6) Ja tiek pieņemts lēmums par studiju virziena akreditāciju augstskolā vai koledžā, tai tiek izsniegta izglītības un zinātnes ministra parakstīta studiju virziena akreditācijas lapa.

(7) Ja augstskola vai koledža nenodrošina studiju virziena akreditācijas procesā norādīto studiju, informatīvo bāzi (tai skaitā bibliotēku), materiāltehnisko vai finansiālo bāzi vai akadēmiskā personāla kvalifikāciju, izglītības un zinātnes ministrs pēc Augstākās izglītības padomes vai studiju akreditācijas komisijas priekšlikuma ir tiesīgs lemt par attiecīgā studiju virziena ārpuskārtas akreditācijas noteikšanu.

(8) Studiju virziena ārpuskārtas akreditācijas ietvaros var pieņemt lēmumu par attiecīgā augstskolas vai koledžas studiju virziena akreditācijas turpināšanu vai lēmumu par atteikumu akreditēt studiju virzienu augstskolā vai koledžā.

(9) Ministru kabinets nosaka studiju virzienus augstākajā izglītībā, studiju virzienu akreditācijas un ārpuskārtas akreditācijas kārtību, akreditācijas lapu paraugus, kritērijus, pēc kuriem akreditācijas procesā vērtē studiju virzienus, kā arī studiju akreditācijas komisijas izveidošanas nosacījumus, tiesības un pienākumus."

27. 56.pantā:

papildināt trešo daļu ar 4.punktu šādā redakcijā:

"4) Eiropas Savienības oficiālajās valodās drīkst īstenot kopīgās studiju programmas.";

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

"(4) Augstskola vai koledža ir tiesīga īstenot sagatavošanas kursus, lai sagatavotu ārzemniekus studijām augstskolas vai koledžas studiju programmās."

28. Papildināt likumu ar 56.¹ un 56.² pantu šādā redakcijā:

"56.¹ pants. Studiju kurss

(1) Augstskolas un koledžas nosaka kārtību, kādā izstrādājami un iekļaujami studiju programmās studiju kursi, lai nodrošinātu studiju programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju kursa aprakstu sagatavo un apstiprina augstskolas un koledžas noteiktajā kārtībā.

(2) Studiju kursa apraksts:

1) definē prasības studiju kursa apguves uzsākšanai;

2) nosaka studiju kursa īstenošanas mērķi un plānotos studiju rezultātus;

3) izklāsta studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamo studiju kursa saturu, ietver studiju kursa kalendāru, obligāto literatūru un papildliteratūru, norāda citus informācijas avotus;

4) raksturo studējošo patstāvīgā darba organizāciju un uzdevumus;

5) nosaka studiju rezultātu vērtēšanas kritērijus.

56.² pants. Studiju modulis

(1) Studiju moduli var izveidot studiju programmu strukturēšanai, pārskatāmībai, elastīgu studiju ceļu izveidei un studējošo profesionālajai orientācijai, nodrošinot tā plānojumu arī mūžizglītībai piemērotā veidā.

(2) Studiju moduļa apraksts nosaka:

- 1) studiju moduļa apguves rezultātā sasniedzamos studiju rezultātus;
- 2) studiju darba laika plānojumu;
- 3) studiju kursus, kas iekļauti studiju modulī."

29. Papildināt 57.panta otrās daļas trešo teikumu pēc vārda "kopējais" ar vārdiem "pilna laika".

30. Papildināt 59.pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

"(4) Kārtību, kādā pēc personas iesnieguma grādi un profesionālās kvalifikācijas, kas Latvijā iegūtas pirms šobrīd spēkā esošā grādu un profesionālo kvalifikāciju piešķiršanas regulējuma spēkā stāšanās, pielīdzināmas šajā likumā noteiktajiem grādiem un profesionālajām kvalifikācijām, un šīs pielīdzināšanas nosacījumus reglamentē Ministru kabinets. Galvenie nosacījumi grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanai ir studiju ilgums pilna laika studijās un tiesību apjoms, ko grādi vai profesionālās kvalifikācijas deva laikā, kad to spēkā esamību paredzēja augstāko izglītību reglamentējoši normatīvie akti."

31. Aizstāt 59.¹ panta pirmajā daļā vārdus "Augstākās izglītības un zinātnes administrācijas" ar vārdiem "augstskolas vai koledžas".

32. Papildināt likumu ar 59.² pantu šādā redakcijā:

"59.² pants. Studijas ārpus studiju programmām

(1) Personai ir tiesības reģistrēties augstskolā vai koledžā atsevišķu studiju moduļu vai studiju kursu apguvei. Reģistrēšanās kārtību nosaka attiecīgā augstskola vai koledža.

(2) Persona, kura reģistrējusies augstskolā vai koledžā atsevišķa studiju moduļa un studiju kursa apguvei, ir attiecīgās augstskolas vai koledžas klausītājs.

(3) Par augstskolā vai koledžā apgūtu studiju moduli vai studiju kursu klausītājam izsniedz apliecību, kurā iekļauj ziņas par tās saņēmēju, norāda koledžas vai augstskolas nosaukumu, studiju kursa vai studiju moduļa nosaukumu un apjomu kredītpunktos, studiju kursa vai studiju moduļa docētāja vārdu, uzvārdu un kvalifikāciju, izpildītā darba apjomu, studiju rezultātu vērtējumu. Augstskola vai koledža ved izsniegto apliecību reģistru.

(4) Klausītājam ir tiesības uzkrāt ar apliecībām apstiprinātu studiju darba apjomu un,

ja viņam ir atbilstoša iepriekšējā izglītība, pieprasīt, lai augstskola vai koledža izvērtē darba apjoma atbilstību studiju programmām vai to posmiem, piešķirot par to attiecīgus kredītpunktus.

(5) Augstskola vai koledža izvērtē personas iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtus studiju rezultātus un, ja tie atbilst attiecīgas studiju programmas prasībām, atzīst tos, kā arī piešķir attiecīgus kredītpunktus. Profesionālajā pieredzē sasniegtus studiju rezultātus drīkst atzīt profesionālās vai akadēmiskās studiju programmās, turklāt tikai 30 procentus no profesionālās vai akadēmiskās studiju programmas kredītpunktiem drīkst piešķirt, atzīstot profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus. Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas kārtību un kritērijus nosaka Ministru kabinets. Par studiju rezultātu atzīšanu vai atteikumu tos atzīt tiek pieņemts individuāls lēmums. Lēmumu un to pamatojošus dokumentus pievieno attiecīgajai personas lietai. Augstskolas vai koledžas pieņemto lēmumu var apstrīdēt tās rektoram vai direktoram."

33. Izteikt 62.panta otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

"Šos materiālus regulāri publicē augstskolas mājaslapā internetā valsts valodā un var publicēt citās Eiropas Savienības oficiālajās valodās."

34. Aizstāt 64.panta otrās daļas 4.punktā vārdus "studiju programmu" ar vārdiem "studiju virzienu".

35. 71.pantā:

aizstāt 1.punktā vārdus "studiju programmas" ar vārdiem "studiju virzienu";

aizstāt 2.punktā vārdus "studiju programmai" ar vārdiem "studiju virzienam".

36. 75.pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus "un glabājams augstskolas un koledžas bibliotēkā" ar vārdiem "tās mājaslapā internetā";

izteikt otrās daļas 4.punktu šādā redakcijā:

"4) studiju kursu, studiju moduļu, studiju programmu piedāvājumu, kā arī informāciju par studiju virzieniem;";

papildināt otro daļu ar 8.punktu šādā redakcijā:

"8) kā arī ziņas par absolventu tālākajām darba gaitām nākamajos trijos gados pēc attiecīgās augstskolas vai koledžas studiju programmas pabeigšanas."

37. 76.pantā:

papildināt otro daļu ar 4.punktu šādā redakcijā:

"4) nekustamais īpašums, ko tām bez atlīdzības nodevusi cita atvasināta publiska

persona vai valsts.";

papildināt pantu ar sesto, septīto un astoto daļu šādā redakcijā:

"(6) Rīcību ar šā panta otrās daļas 4.punktā minēto īpašumu un tā turpmākās izmantošanas nosacījumus nosaka šis likums un Publiskās personas mantas atsavināšanas likums. Nekustamo īpašumu, ko valsts augstskolai bez atlīdzības īpašumā nodevusi valsts, augstskola izmanto savas darbības nodrošināšanai un attīstībai atbilstoši augstskolas satversmē noteiktiem mērķiem. Augstskolai ir tiesības ierosināt šāda īpašuma atsavināšanu un atsavināt to ar Ministru kabineta atļauju.

(7) Valsts dibināta augstskola var ierosināt tāda nekustamā īpašuma atsavināšanu, ko augstskolai bez atlīdzības nodevusi īpašumā cita atvasināta publiska persona, un to atsavināt ar attiecīgās atvasinātās publiskās personas atļauju. Atļauja nav nepieciešama, ja cita atvasināta publiskā persona lēmumā par nekustamā īpašuma nodošanu valsts dibinātai augstskolai īpašumā bez atlīdzības nav noteikusi, kādas funkcijas veikšanai nekustamais īpašums tiek nodots.

(8) Šā panta sestajā un septītajā daļā paredzētā augstskolas īpašuma atsavināšana notiek Publiskās personas mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā, ciktāl tā nav pretrunā ar šā likuma noteikumiem. Atsavināšanā iegūtie finanšu līdzekļi ir augstskolas īpašums, kura izmantošanu pēc augstskolas priekšlikuma lēmumā par atsavināšanas atļauju nosaka institūcija, kas dod atsavināšanas atļauju."

38. Izslēgt 77.panta pirmajā daļā vārdus "bet tās budžeta izpildi kontrolē revīzijas komisija".

39. Papildināt 78.pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

"(7) Ministru kabinets, iesniedzot Saeimai gadskārtējo valsts budžeta projektu, tajā paredz ikgadēju finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, līdz valsts piešķirtais finansējums studijām valsts dibinātās augstskolās sasniedz vismaz divus procentus no iekšzemes kopprodukta."

40. 80.panta otrajā daļā:

aizstāt pirmajā teikumā vārdus "finansiālo un saimniecisko darbību, kā arī augstskolas revīzijas komisijas ziņojumus" ar vārdiem "finansiālās un saimnieciskās darbības atbilstību normatīvajiem aktiem";

aizstāt otrajā teikumā vārdu "revidenta" ar vārdiem "zvērīnāta revidenta".

41. 83.panta pirmajā daļā:

aizstāt pirmajā teikumā vārdus "Ārzemniekus, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja" ar vārdiem un skaitli "Ārzemniekus, kuri nav minēti šā likuma 45.panta otrajā daļā" un izslēgt vārdus "Latvijas Republikas";

izslēgt 5.punktu.

42. Papildināt likumu ar 83.¹ pantu šādā redakcijā:

"83.¹ pants. Stipendijas ārzemniekiem

Atbilstoši noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem un piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktā institūcija augstskolai vai koledžai no valsts budžeta var piešķirt līdzekļus stipendijas nodrošināšanai ārzemnieka studijām. Stipendijā ietverama arī citu ar ārzemnieka uzturēšanos saistīto izdevumu segšana. Stipendijas piešķiršanas nosacījumus un administrēšanas kārtību, kā arī kritērijus, pēc kuriem ārzemnieks var pretendēt uz stipendiju, reglamentē Ministru kabinets."

43. 87.pantā:

izteikt pirmās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

"Akadēmiskā personāla reģistrs ir Valsts izglītības informācijas sistēmas sastāvdaļa, un to ved tam pilnvarota Ministru kabineta noteiktas institūcijas amatpersona (turpmāk - akadēmiskā personāla reģistra atbildīgā amatpersona).";

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

"(4) Atjaunotu informāciju par izmaiņām šā panta otrajā daļā pieprasītajās ziņās augstskola vai koledža iesniedz akadēmiskā personāla reģistram ne vēlāk kā nedēļu pēc izmaiņām, ievadot to akadēmiskā personāla reģistrā elektroniski."

44. Papildināt pārejas noteikumus ar 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. un 36.punktu šādā redakcijā:

"29. Grozījumi šā likuma 3.panta pirmajā daļā un trešās daļas 2.punktā, kas paredz, ka augstskolās vismaz 40 procentiem, akadēmijās vismaz 50 procentiem, bet universitātēs vismaz 65 procentiem no akadēmiskajos amatos ievēlētajām personām ir doktora zinātniskais grāds, kā arī grozījumi šā likuma 55.panta pirmās daļas 3.punktā, kas nosaka, ka doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē, stājas spēkā 2013.gada 1.septembrī.

30. Šā likuma 3.panta septītās daļas noteikums stājas spēkā 2014.gada 1.septembrī. No 2013.gada 1.septembra augstskolas nodrošina, ka iepriekšējo piecu gadu laikā akadēmiskā amatā kādā no akreditētām Eiropas Savienības valstu, izņemot Latviju, augstskolām nodarbināto ārvalstu viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu skaits augstskolā ir vismaz trīs procenti, rēķinot no akadēmiskā personāla skaita.

31. Grozījumi par studiju programmu licencēšanu un studiju virzienu akreditāciju stājas spēkā:

1) attiecībā uz studiju virzieniem, kuriem atbilstošās augstskolas vai koledžas studiju programmas ietilpst šā likuma 3.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajās

tematiskajās grupās, - 2012.gada 1.septembrī;

2) attiecībā uz studiju virzieniem, kuriem atbilstošās augstskolas vai koledžas studiju programmas ietilpst šā likuma 3.panta pirmās daļas 4., 5. un 6.punktā noteiktajās tematiskajās grupās, - 2012.gada 15.novembrī;

3) attiecībā uz studiju virzieniem, kuriem atbilstošās augstskolas vai koledžas studiju programmas ietilpst šā likuma 3.panta pirmās daļas 7. un 8.punktā noteiktajās tematiskajās grupās, - 2012.gada 31.decembrī.

32. Sešu mēnešu laikā pēc šo pārejas noteikumu 31.punktā noteiktajiem termiņiem Ministru kabineta noteikta institūcija pieņem lēmumu par augstskolas vai koledžas studiju virziena akreditāciju vai lēmumu par atteikumu akreditēt attiecīgu augstskolas vai koledžas studiju virzienu. Ja tiek pieņemts lēmums par atteikumu akreditēt kādu augstskolas vai koledžas studiju virzienu, šim virzienam atbilstošās studiju programmas, kuras akreditētas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un kuru akreditācijas termiņš līdz lēmuma pieņemšanas dienai nav notecējis, uzskatāmas par akreditētām līdz attiecīgās studiju programmas akreditācijas lapā noteiktā termiņa beigām.

33. Studiju programmām, kuras līdz 2011.gada 1.augustam ir akreditētas, akreditācijas termiņš tiek pagarināts līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par augstskolas vai koledžas studiju virziena akreditāciju vai lēmums par atteikumu akreditēt attiecīgu augstskolas vai koledžas studiju virzienu, ja minētajā laika periodā studiju programmas akreditācijas termiņš ir notecējis.

34. Grozījumi šā likuma 76.panta sestajā, septītajā un astotajā daļā stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem attiecīgajos likumos.

35. Šā likuma 78.panta septītās daļas noteikums par Ministru kabineta rīcību, iesniedzot Saeimai gadskārtējo valsts budžeta projektu, stājas spēkā 2013.gada 1.jūnijā.

36. Šā likuma 87.panta ceturtais daļas noteikums par ziņu iesniegšanu akadēmiskā personāla reģistram ne vēlāk kā nedēļu pēc izmaiņām, ievadot tās akadēmiskā personāla reģistrā elektroniski, stājas spēkā 2012.gada 1.septembrī."

45. Papildināt likumu ar informatīvu atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

"Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvas 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ direktīvas

64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK,
90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK. Dokuments attiecas uz EEZ;

3) Padomes 2004.gada 13.decembra direktīvas 2004/114/EK par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesaņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā."

Likums stājas spēkā 2011.gada 1.augustā.

Likums Saeimā pieņemts 2011.gada 14.jūlijā.

Valsts prezidents *A.Bērziņš*

Rīgā 2011.gada 28.jūlijā